រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

លទ្ធផលកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ
នៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨

(ចងក្រងដោយ៖ RAC Media; ប្រភពឯកសារ៖ កជភខ)

១-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃអង្គារ ១២រោច ខែកត្តិក ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជួរ គារី បានបន្តប្រជុំពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការអក្សរសិល្ប៍ បានចំនួន ០៧ពាក្យ ដូចខាងក្រោម៖

១- ប្រលោមលោកស្នេហា អ. love novel បារ. roman d'amour	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធលើកយកបញ្ហាស្នេហា រវាងបុរសនារីមកចោទនិងដោះស្រាយ។ ឧទាហរណ៍ រឿងបីសាចស្នេហា រឿងទុំទាវ ...។
២- ប្រលោមលោកមនោសញ្ចេតនា អ. sentimental novel បារ. roman sentimental	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធលើកយកគំនិត ទស្សនៈទាក់ទង ទៅនឹងការរិះគិតទៅតាម អារម្មណ៍ ចិត្ត មកចោទនិងដោះស្រាយ ដើម្បីរំឭកដាស់តឿន ណែនាំឱ្យអ្នកអាន អ្នកស្ដាប់ លះបង់អកុសលធម៌ ប្រព្រឹត្តកុសលធម៌។ ឧទាហរណ៍ រឿងផ្កាស្រពោន រឿងកុលាបប៉ៃលិន ...។
៣- ប្រលោមលោកអាសអាភាស អ. erotic novel បារ. roman érotique	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធលើកយកបញ្ហាទាក់ទងនឹងភាពស្រើបស្រាលនៃកាមតណ្ហាមកលាតត្រដាង ដោយបង្កប់នូវគំនិត ទស្សនៈអ្វីមួយ។ ឧទាហរណ៍ រឿងស្នេហ៍កាមទេព រឿងស្នេហ៍បញ្ច្រាសទិស ...។
៤- ប្រលោមលោកផ្សងព្រេង អ. adventure novel បារ. roman d'aventure	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធលើកយកជីវភាពបែបពនេចរ ទាក់ទងនឹង ការរុករកអ្វីមួយ ការធ្វើជំនួញ... មកចោទនិងដោះស្រាយ។

	ឧទាហរណ៍ រឿងរ៉ូប៊ិនសុនគ្រូស្សូ (Robinson crusoe)... បោះពុម្ពនៅឆ្នាំ ១៧១៩ របស់អ្នកនិពន្ធអង់គ្លេស Daniel Defoe (1659-1731)។
៥- ប្រលោមលោកប្រវត្តិសាស្ត្រ អ. historical novel បារ. roman historique	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធតាក់តែងឡើងដោយលើកយកព្រឹត្តិការណ៍ឬតួអង្គប្រវត្តិសាស្ត្រ ក្នុងសម័យកាលណាមួយ មកចោទនិងដោះស្រាយ។ ឧទាហរណ៍ រឿងភូមិតិរច្ឆាន រឿងព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ រឿងបន្ទាយលង្វែក...។
៦- ប្រលោមលោកយុទ្ធគុន អ. fighting novel បារ. roman de cape et d'épée	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធលើកយកបញ្ហាវិវាទ ការដណ្ដើមផលប្រយោជន៍អ្វីមួយ មកចោទនិងដោះស្រាយ តាមរយៈតួអង្គដែលមានចរិតជាអ្នកក្លាហាន ក្នុងការប្រយុទ្ធ។ ឧទាហរណ៍ រឿងអ្នកប្រដាល់១៣ស្រុក រឿងមហារំអិល រឿងនារីផ្សងព្រេង...។
៧- ប្រលោមលោកវិទ្យាសាស្ត្រ អ. scientific novel បារ. roman scientifique	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធលើកយកការពិសោធ ការស្រាវជ្រាវ របកគំហើញវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា... របស់អ្នកប្រាជ្ញ អ្នកវិទ្យាសាស្ត្រ មកចោទនិងដោះស្រាយ។

២-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃពុធ ១៣រោច ខែកត្តិក ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សុខុម បានបន្តប្រជុំពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការគីមីវិទ្យា និង រូបវិទ្យា បានចំនួន១០ពាក្យ ដូចខាងក្រោម៖

១- អាស៊ីដកាបុកស៊ីលិក អ. carboxylic acid បារ. acide carboxylique (m.)	សមាសធាតុសរីរាង្គមួយ ដែលមានផ្ទុកក្រុមកាបុកស៊ីល ហើយមានរូបមន្តទូទៅ R-COOH (R ជាក្រុមអ៊ីដ្រូកាបួ)។ ឧទាហរណ៍ អាស៊ីដអេតាណូអ៊ិកឬអាស៊ីដអាសេទិក 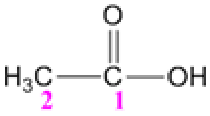 អាស៊ីដប៊ុយតាណូអ៊ិក 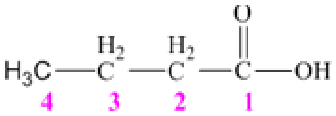
២- អាស៊ីដអាមីនេ អ. amino acid	សមាសធាតុសរីរាង្គដែលមានផ្ទុកយ៉ាងតិចក្រុមអាមីន($-NH_2$)មួយនិងក្រុមកាបុកស៊ីល(-COOH)មួយ។ រូបមន្តទូទៅគឺ

បារ. acide aminé (m.)	$R\text{-}CH(COOH)(NH_2)$ (R ជាក្រុមអ៊ីដ្រូកាបួ)។ ឧទាហរណ៍ អាឡានីន 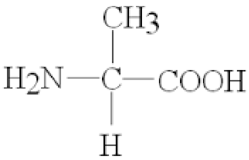
៣- អាមីន អ. amine បារ. amine (f.)	សមាសធាតុសរីរាង្គ និងក្រុមនាទី ដែលមានផ្ទុកអាតូមអាសូតជាគោលជាមួយទ្វេតាអេឡិចត្រុងសេរី។ រូបមន្តទូទៅគឺៈ $R\text{-}NH_2$ (R ជាក្រុមអ៊ីដ្រូកាបួ)។ 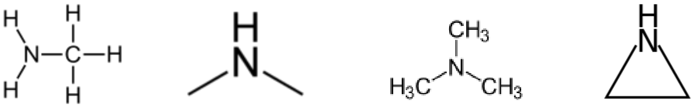 មេទីលឡាមីន ឌីមេទីលឡាមីន ទ្រីមេទីលឡាមីន អាហ្ស៊ីរីឌីន
៤- គីមីសរីរាង្គ អ. organic chemistry បារ. chimie organique (f.)	ផ្នែកមួយនៃគីមីវិទ្យាដែលសិក្សាពីទម្រង់ លក្ខណៈ និងប្រតិកម្ម នៃសមាសធាតុសរីរាង្គ។
៥- សមាសធាតុសរីរាង្គ អ. organic compound បារ. composé organique (m.)	សមាសធាតុទាំងឡាយណាដែលមានផ្ទុកអាតូមកាបូន។
៦- អ៊ីដ្រូកាបួអាលីហ្វាទិក អ. aliphatic hydrocarbon បារ. hydrocarbure aliphatique	អ៊ីដ្រូកាបួខ្សែលាត ឬបើក។ ឧទាហរណ៍ៈ 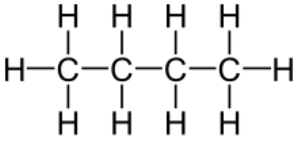 ប៊ុយតាន
៧- អ៊ីដ្រូកាបួឆ្អែត អ. saturated hydrocarbon បារ. hydrocarbure saturé (m.)	អ៊ីដ្រូកាបួដែលមានសម្ព័ន្ធតែមួយជាន់ ឬសម្ព័ន្ធទោល។ ឧទាហរណ៍ៈ មេតាន CH_4
៨- អ៊ីដ្រូកាបួមិនឆ្អែត អ. unsaturated hydrocarbon បារ. hydrocarbure non-saturé (m.)	អ៊ីដ្រូកាបួដែលមានសម្ព័ន្ធពីរជាន់ឬបីជាន់។ ឧទាហរណ៍ $CH_2{=}CH_2$ C_2H_2 ($CH \equiv CH$)

៩- លំនឹងគីមី អ. chemical equilibrium បារ. équilibre chimique (m.)	សភាពនៃប្រតិកម្មគីមីដែលក្នុងនោះ កំហាប់នៃបណ្ដាអង្គធាតុប្រតិករ និងអង្គធាតុកកើត ឋិតនៅថេរ។ ឧទាហរណ៍ $2\ H_2O \rightleftharpoons H_3O^+ + OH^-$
១០-លក្ខណៈគីមី អ. chemical property បារ. propriété chimique (f.)	លក្ខណៈនានានៃរូបធាតុមួយដែលនឹងកើតមានឡើងក្នុងពេលឬក្រោយពេលប្រតិកម្មគីមី។

៣-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី១១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃអង្គារ ៤កើត ខែមិគសិរ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជួរ គារី បានបន្តប្រជុំពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការអក្សរសិល្ប៍ បានចំនួន ០៩ពាក្យ ដូចខាងក្រោម៖

១-ប្រលោមលោកឧត្ដមគតិនិយម អ. idealism novel បារ. roman idéalisme	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធលើកយកឧត្តមគតិណាមួយមកឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈអំពើឬសកម្មភាពរបស់តួអង្គដែលនិយមធ្វើអំពើល្អ មានចិត្តគំនិតប្រកបដោយគុណធម៌ និងមានអធ្យាស្រ័យក្នុងការរិះរកសេចក្ដីសុខចម្រើន ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យជីវិតរស់នៅបានល្អប្រពៃ មកចោទនិងដោះស្រាយ។ ឧទាហរណ៍ រឿងក្រុងសុភមិត្រ រឿងមាលាដួងចិត្ត រឿងកុលាបប៉ៃលិន ...។
២-ប្រលោមលោកតថនិយម អ. realism novel បារ. roman réalisme	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធលើកយកតថភាព នៃជីវិតជាក់ស្ដែងនៅក្នុងសង្គមនាសម័យកាលណាមួយ មកចោទនិងដោះស្រាយ។ ឧទាហរណ៍ រឿងភូមិតិរច្ឆាន រឿងព្រះអាទិត្យថ្មីរះលើផែនដីចាស់...។
៣-ប្រលោមលោកមនោគមវិជ្ជា អ. ideology novel បារ. roman d' idéologie	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធតាក់តែងឡើងដោយលើកបញ្ហាសង្គមមកចោទនិងដោះស្រាយ ផ្អែកលើទស្សនាទាននៃលទ្ធិណាមួយជាមូលដ្ឋាន។ ឧទាហរណ៍ រឿងគូលីកំណែន រឿងគ្រូបង្រៀនស្រុកស្រែ រឿងពលីកម្មម៉ែៗយើង...។
៤-ប្រលោមលោកវិទ្យាសាស្ត្រប្រឌិត អ. science fiction novel	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធតាក់តែងឡើង ដោយលើកយកភាពអស្ចារ្យក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រនិងភាពអស្ចារ្យតាមការស្រមើស្រមៃ មកចោទនិងដោះស្រាយ។

បារ. roman de science fiction	ឧទាហរណ៍ រឿងអវតារ(AVATAR) របស់អ្នកនិពន្ធ ជេម កាម៉េរុន (James Cameron)។
៥-ប្រលោមលោកស៊ើបអង្កេត អ. detective novel បារ. roman de detective	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធលើកយកបញ្ហាចារកិច្ចក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស មកចោទនិងដោះស្រាយ។ ឧទាហរណ៍ រឿងទេវរូបត្បូងខ្មៅ រឿងតាមរកហង្សមាស រឿងក្អែបខ្មៅ ...។
៦-ប្រលោមលោកសម្រាប់យុវជន អ. youth novel បារ. roman pour la jeunesse	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធតាក់តែងឡើង ក្នុងគោលបំណងបណ្ដុះស្មារតីយុវជនឱ្យមានភាពស្មោះត្រង់ ភក្ដីភាព វីរភាព ក្ដីអំណត់ព្យាយាម... ឱ្យវៀរចាកអំពើហិង្សា អបាយមុខគ្រប់បែបយ៉ាង មកចោទនិងដោះស្រាយ។ ឧទាហរណ៍ រឿងកុលាបប៉ៃលិន ...។
៧-ប្រលោមលោកសម្រាប់កុមារ អ. children novel បារ. roman pour les enfants	ប្រលោមលោកមួយប្រភេទ ដែលអ្នកនិពន្ធតាក់តែងឡើងក្នុងគោលបំណង អប់រំកុមារឱ្យមានសុជីវធម៌ សីលធម៌ គុណធម៌ ភាពក្លាហាន ភាពឈ្លាសវៃ សេចក្ដីព្យាយាម ឧស្សាហ៍ រៀនសូត្រ ... មកចោទនិងដោះស្រាយ។ ឧទាហរណ៍ បណ្ដារឿងនៅក្នុងសៀវភៅម៉ុមនិងម៉ាប់...។
៨- អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយ អ. folk litterature បារ. littérature folklorique (f.)	ស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍មួយប្រភេទកើតឡើងតាមពាក្យសម្ដី ដែលពុំស្គាល់ឈ្មោះអ្នកនិពន្ធនិងមិនដឹងកាលបរិច្ឆេទច្បាស់លាស់ ហើយត្រូវបានប្រជាជននិយម ចេះចាំ និយាយតគ្នាពីមាត់មួយទៅមាត់មួយ ពីតំបន់មួយទៅតំបន់មួយ ពីសម័យកាលមួយទៅសម័យកាលមួយ។ អក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយមាន *តំណាលកថាប្រជាប្រិយ* និង*ពាក្យចួនប្រជាប្រិយ*។
៩- តំណាលកថាប្រជាប្រិយ អ. folk tale បារ. récits folklorique (m.)	ស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍ប្រជាប្រិយមួយប្រភេទ ដែលប្រជាជនតំណាលអំពីរឿងរ៉ាវទាក់ទងនឹងបាតុភូតធម្មជាតិ ជំនឿ ទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី ជីវភាពរស់នៅ ទំនាស់វិបត្តិសង្គម ភាពអច្ឆរិយៈដែលមានលក្ខណៈប្លែកហួសពីការពិតក្នុងសង្គមជាក់ស្ដែង...។ តំណាលកថាប្រជាប្រិយមាន *ទេវកថា ព្រេងកថា* និង *និទានកថា*។

៤-កិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ ថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨

ថ្ងៃពុធ ៥កើត ខែមិគសិរ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សុខុម បានបន្តប្រជុំពិនិត្យ ពិភាក្សា និងអនុម័តបច្ចេកសព្ទគណៈកម្មការគីមីវិទ្យា និង រូបវិទ្យា បានចំនួន០៥ពាក្យ ដូចខាងក្រោម៖

១- សម្ព័ន្ធកូវ៉ាឡង់ អ. covalent bond បារ. liaison de covalence (f.)	សម្ព័ន្ធគីមីមួយប្រភេទដែលកើតឡើងដោយអាតូមពីរដាក់អេឡិចត្រុងមួយម្នាក់រួមគ្នា។ អេឡិចត្រុងរួមគ្នានេះឈ្មោះថាទ្វេតាអេឡិចត្រុង។ ឧទាហរណ៍ សម្ព័ន្ធកូវ៉ាឡង់ក្នុងម៉ូលេគុលមេតាន (CH_4) 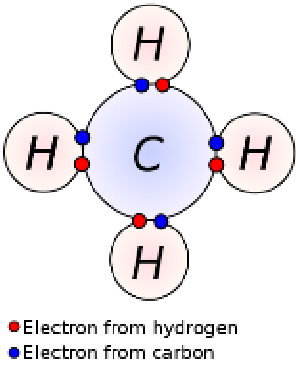
២- សម្ព័ន្ធអ៊ីយ៉ុង អ. ionic bond បារ. liaison ionique (f.)	សម្ព័ន្ធគីមីមួយប្រភេទដែលកើតឡើងដោយកម្លាំងទំនាញរវាងអ៊ីយ៉ុងពីរមានបន្ទុកអគ្គិសនីផ្ទុយគ្នា។ 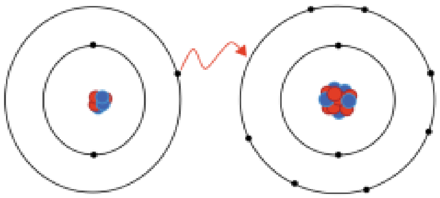 $Na^+ + Cl^- \rightarrow NaCl$
៣- វ៉ាឡង់ អ. valence បារ. valence (f.)	ចំនួនវិជ្ជមានដែលបង្ហាញពីសមត្ថភាពចងសម្ព័ន្ធរបស់អាតូមមួយជាមួយអាតូមផ្សេងទៀត។ ឧទាហរណ៍ អ៊ីដ្រូហ្សែនមានវ៉ាឡង់I អុកស៊ីហ្សែនមានវ៉ាឡង់II ។
៤- តារាងខួប/តារាងខួបនៃធាតុ អ. periodic table បារ. tableau périodique (m.)	ការតម្រៀបធាតុគីមីតាមលំដាប់នៃលេខអាតូម គ្រោងអេឡិចត្រុង និងលក្ខណៈគីមី ដែលបង្ហាញលក្ខណៈជាខួប។
៥- ឧស្ម័នកម្រ អ. noble gas បារ. gaz rare (m.)	ធាតុគីមីទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមសូន្យ(ក្រុម១៨)នៃតារាងខួប រួមមាន អេល្យូម (He) នេអុង (Ne) អាហ្គុង (Ar) គ្រីបតុង (Kr) សេណុង (Xe)...។